

JURJOVŠKO glasilo

GLASILO OBČINE SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI / DECEMBER 2017

Iz vsebine:

- **Županov nagovor**
- **Priznanja župana za pomembne dosežke**
- **200-letnica rojstva rojaka Davorina Trstenjaka**
- **Pregled dogodkov iz druge polovice leta 2017**
- **Predpraznični utrinki**

PRAVLJICA

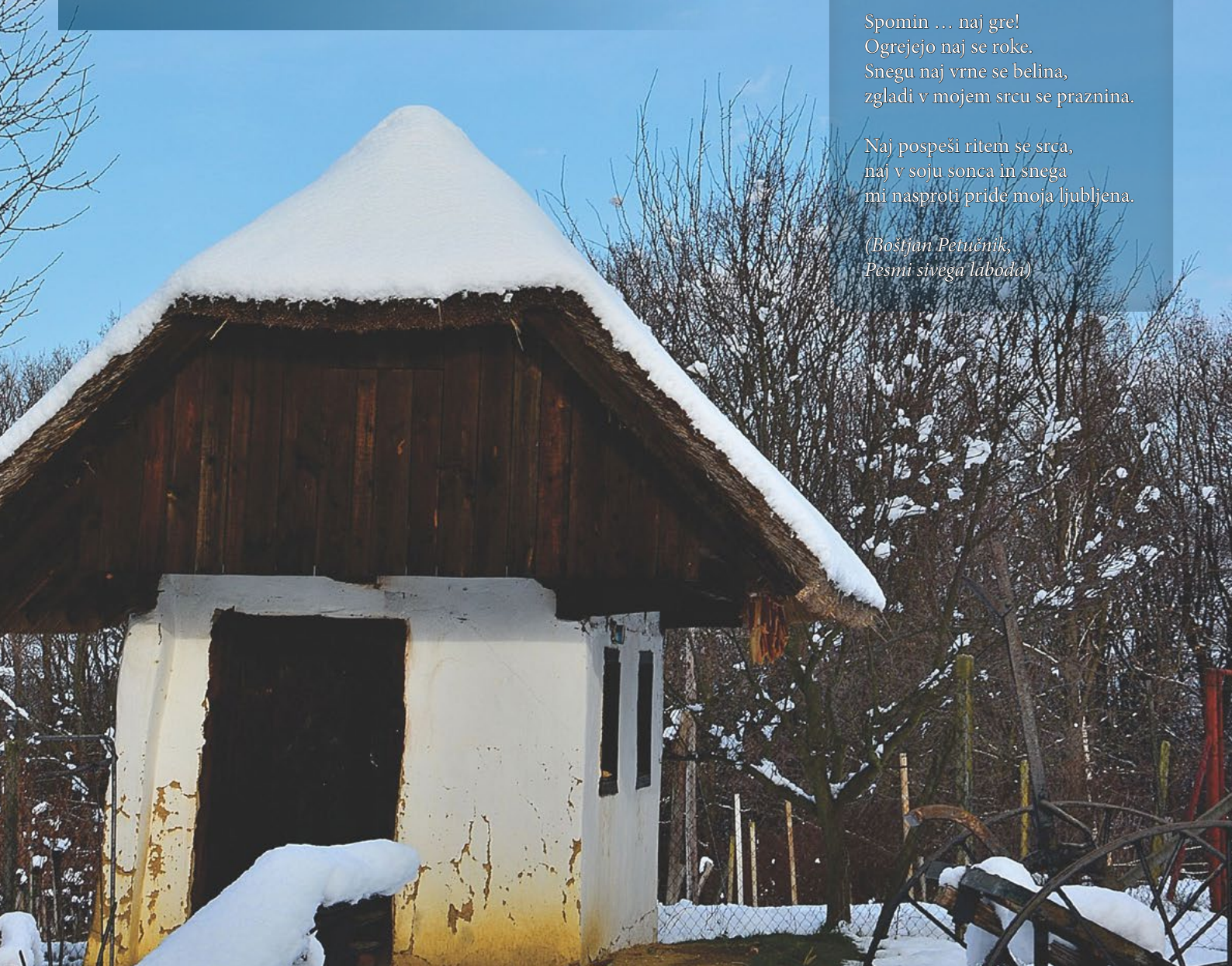
Sneži kot v pravljici,
a nikjer beline,
v meni le črnina.

Koliko dni bo še tako,
hladno, snežno in črno?
Želim si le,
da vse slabo iz spomina bi ušlo.

Spomin ... naj gre!
Ogrejejo naj se roke.
Snegu naj vrne se belina,
zgladi v mojem srcu se praznina.

Naj pospeši ritem se srca,
naj v soju sonca in snega
mi nasproti pride moja ljubljena.

*(Boštjan Petučnik,
Pesmi sivega laboda)*

Prejemniki priznanj za leto 2017

Na prednovoletnem sprejemu je bilo za izjemne dosežke v letu 2017 podeljenih 11 priznanj. Prejeli so jih:

Foto: Ludvik KRAMBERGER

Ekipa Twirling kluba Sv. Jurij ob Ščavnic, ki je na državnem tekmovanju dosegla odlične rezultate z »zlato« Nino Novak – letošnja najmlajša prejemnica PRIZNANJA ŽUPANA za pomembne dosežke

Foto: Klavdija BEC

Nekoga moraš imeti rad,
pa čeprav trave, reko, drevo ali kamen,
nekomu moraš nasloniti roko na ramo,
da se, lačna, nasiti bližine,
nekomu moraš, moraš,
to je kot kruh, kot požirek vode,
moraš dati svoje bele oblake,
svoje drzne ptice sanj,
svoje plašne ptice nemoči,
– nekje vendar mora biti zanje
gnezdno miru in nežnosti –
nekoga moraš imeti rad /.../

Te tople, božajoče, po ljubezni do sočloveka diše-
če besede pesnika Ivana Minattija so kot žarek son-
ca v temnih turobnih jesenskih dneh. Naj nas te
besede vedno, vsak dan znova, spomnijo, da je ne-
kje še nekdo, ki nas potrebuje, ki ga imamo radi,
ki nas ima rad, ki nam ponuja stisk roke, ki nas
vabi v svoj objem – verjemite, veliko takih lju-
di je med nami. Tudi mi, člani uredniškega odbo-
ra, smo veseli, če lahko komu z našimi obiski po-
lepšamo dan in s prispevki skrajšamo ure samote

...
Marija Kocuvan,
Uredništvo Jürjovškega glasila

**»Sreča ni zunaj, ampak v nas;
zato ni odvisna od tega, kaj imamo,
ampak od tega, kaj smo.«**

(Henry van Dyke)

Spoštovane občanke in cenjeni občani,

Leto se počasi izteka, zato bi želel izraziti zahvalo vsem, ki so prispevali kamenček v mozaik uspešnega delovanja in razvoja naše občine na gospodarskem, kulturnem, športnem, izobraževalnem, družabnem, društvenem ali na kakršnemkoli drugem področju. Zahvaljujem se javnim zavodom in javnim podjetjem, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je občina, zahvaljujem se tudi koncesionarjem in izvajalcem gradenj ter vsem društvom v občini, saj so vezno tkivo med občani in najpomembnejši člen družabnega življenja v našem kraju ter skrbijo za identiteto in prepoznavnost občine po Sloveniji in tudi širše.

Ob koncu leta bi želel izraziti zadovoljstvo z delom občinske uprave, občinskega sveta ter članov odbo-

JÜRJOVŠKO GLASILO

Izdajatelj: Občina Sveti Jurij ob Ščavnici

Odgovorna urednica: Klavdija Bec

E-pošta: uredniskiodbor@sveti-jurij.si

Uredništvo: Marija Kocuvan, Breda Žunič, Andrej Omulec, Katja Peršak Hajdinjak, Patricia Fras

Lektoriranje: Breda Žunič, Klavdija Bec

Računalniško oblikovanje: Marko Čuš

Naslov uredništva: Občina Sveti Jurij ob Ščavnici, Ulica Bratka Krefta 14, 9244 Sveti Jurij ob Ščavnici
Jürjovško glasilo prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva Občine Sveti Jurij ob Ščavnici. Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za Kulturo RS, pod zaporedno številko 641.

Tisk: Ikaruss, Robert Vajs s. p.

Naklada: 950 izvodov

Leto izdaje: 2017

Fotografija na naslovnici: Spomini po snegom (foto: Klavdija Bec)

rov in komisij. Prav zaradi složnosti in povezanost smo bili v teh težkih časih, ki jih občine preživljamo, tudi karseda uspešni.

V tem letu smo veliko postorili. Poleg zakonsko določenih nalog, ki jih občina opravlja na podlagi prenesene državne pristojnosti in skrbi za naše javne zavode, smo poskrbeli tudi za nemoteno delovanje številnih društev v občini, ki delujejo na področju kulture, športa, gasilstva, kmetijstva in še kje. V letošnjem letu smo v proračunu zagotovili dodatna sredstva za gasilsko opremo in nabavo gasilske avtocisterne za PGD Stara Gora, ki bo svojemu namenu predana naslednje leto. Ob tem je treba posebej poudariti, da je ta avtocisterna pomembna za zagotavljanje požarne varnosti na celotnem območju Gasilske zveze Sv. Jurij ob Ščavnici.

Na investicijskem področju smo modernizirali tri odseke cest, in sicer: Sovjak – Kutinci v zaselku »Hrenovica«, Slaptinci – vas in še cesto na Jamni. Zgrajen je bil vodovod v zgornjem Rožičkem Vrhu. Velik del proračunskih sredstev je bil namenjen v izgradnjo priključnih mest za hišne priključke. Tik pred zimo je bilo pri osnovni šoli zgrajeno novo travnato nogometno igrišče z namakanjem in razsvetlavo, za posodobitev katerega smo dobili sofinancerska sredstva Fundacije za šport. Izbranega imamo tudi že izvajalca za obnovo kleti pod staro šolo na Stari Gori, obnova kletnih prostorov se bo začela takoj v začetku prihodnjega leta.

Največji zalogaj prihodnjega leta bo vsekakor izgradnja težko pričakovane regionalne ceste od avtobusne postaje Sv. Jurij ob Ščavnici do lovskega doma na Blagušu. V ta namen je bilo potrebno skleniti preko 200 raznih pogodb, za kar se vsem sopogodbem iskreno zahvaljujem, saj smo s tem naredili velik korak k izgradnji omenjene ceste. V tem letu se že pričakuje razpis za izvajalca in če ne bo kakšnih večjih

zapletov, bodo že spomladi na trasi zabrnili gradbeni stroji. Naša večletna želja in drugi veliki projekt, ki nas v prihajajočem letu čaka, je prepotrebna izgradnja prizidka vrtca Sonček.

Poudariti bi želel še, da je Občina v fazi priprave sofinancerskega sporazuma z državo za izgradnjo regionalne ceste skozi Žihlavo in Bolehnečice. Tudi izgradnja širokopasovnega telekomunikacijskega optičnega omrežja na celotnem območju občine naj bi se začela v spomladanskih mesecih, in to na podlagi komercialnega projekta RuNe, na katerega se je Občina prijavila.

V tem letu smo nabavili tudi dva nova avtomatska defibrilatorja, ki sta nameščena na gasilskem domu v Sovjaku in vaškem domu v Grabšincih, in s katerima dopolnjujemo mrežo avtomatskih defibrilatorjev na območju občine.

Obeležili smo dve veliki obletnici naše bogate zgodovine, in sicer 100-letnico Majniške deklaracije in 200-letnico rojstva pisatelja, zgodovinarja, narodnega buditelja in ustanovitelja Društva slovenskih pisateljev Davorina Trstenjaka.

Opravljenega je bilo veliko dela in ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem, ki so na kakršenkoli način dali prispevek k razvoju in lepšemu življenju v naši občini.

*Vsem občankam in občanom želim
mirne in blagoslovljene božične
praznike,
preživite jih v krogu svojih najdražjih,
v novem letu 2018 pa Vam želim obilo
zdravja, sreče, uspehov in
medsebojnega razumevanja.*

**Župan Občine Sveti Jurij ob Ščavnici
Mirko Petrovič**

Posodobitev nogometnega igrišča

Občina Sv. Jurij ob Ščavnici se je za ureditev nogometnega igrišča pri OŠ prijavila na javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje gradnje objektov v letih 2017, 2018 in 2019, in sicer s projektom »Ureditev nogometnega igrišča pri Osnovni šoli Sveti Jurij ob Ščavnici«. Ureditev igrišča obsega vzpostavitev namakalnega sistema, ureditev tampona in travnate površine ter razsvetlavo igrišča. Celotna investicija

je vredna 61.440 evrov, od tega zneska je Fundacija za šport občini dodelila 21.227 evra.

Ob podpisu pogodbe z izvajalcem del Komunala Slovenske Gorice d.o.o. JE župan Miroslav Petrovič povedal, da je vesel, da bodo športniki nogometaši, dobili sodoben športni objekt, na katerem bodo lahko trenirali in kjer se bodo lahko odvijale tekme. Dejal je tudi, da so jih k posodobitvi igrišča spodbudili uspehi njihovega kluba malega nogometa KMN Videm – gostilna Pri Maji, katerega igralci so večkratni pomurski prvaki, dvakrat pa so osvojili naslov državnih prvakov in tvorili ogrodje reprezentance Slovenije, ki ja

na EP v Črni Gori osvojila srebrno medaljo. Občina si bo prizadevala, da bo zagotovila primerne pogoje za tekmovanja, vadbo in rekreacijo različnih športov za vse generacije.

Občina je v skladu z Zakonom o javnem naročanju (ZJN-3) izvedla javno naročilo in kot najugodnejšega ponudnika izbrala izvajalca Komunala Slovenske Gorice, ki je za izvedbo projekta v postopku javnega naročila predložil ponujeno ceno 56.999,77 EUR z vštetim DDV. Pogodbo sta ob prisotnosti ravnatelja OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici Marka Kranerja, predsednika Športnega društva Videm Viktorja Repa, nadzornika gradnje Mitje Žnidariča, v. d. direktorice občinske uprave Melite Muhič univ. dipl. prav., ter referenta občinske uprave Marka Čuša, podpisala župan občine

Miroslav Petrovič in direktor Komunale Slovenske Gorice d. o. o. Marjan Bračko.

Ludvik Kramberger

Ekološki otoki – steklena embalaža

Na območju občine Sveti Jurij ob Ščavnici bo z začetkom leta 2018 pričel veljati nov standard zbiranja komunalnih odpadkov o katerem ste bili obveščeni že na več načinov. V zvezi z zbiranjem steklene embalaže, razen v frekvenci odvoza ni bistvenih sprememb saj steklena embalaža edina ostaja na ekoloških otokih, ki jih bo z uvedbo novega standarda manj.

V nadaljevanju vam predstavljamo lokacije šestnajstih ekoloških otokov, ki jih lahko uporabljate za odlaganje steklene embalaže.

Št.	Ime zbiralnice	Naselje
1.	Jamna (mlekarna)	Jamna
2.	Kraljevci 27 (obstoječa)	Kraljevci
3.	Sovjak (Golnar)	Sovjak
4.	Sv. Jurij (posojilnica)	Sveti Jurij ob Ščavnici
5.	Grabonoš (vas)	Grabonoš
6.	Stara Gora (gasilski dom)	Stara Gora
7.	Grabšinci (vaški dom)	Grabšinci
8.	Kokolajnsčak (odcep Rojkošak)	Kokolajnsčak
9.	Žihlava (vaški dom)	Žihlava
10.	Dragotinci	Dragotinci
11.	Rožički vrh (stari GD)	Rožički vrh
12.	Selišči - odcep gasilski dom	Selišči
13.	Grabonoš (kapela - Toš)	Grabonoš
14.	Ženik (Rozman)	Ženik
15.	Blaguš (lovski dom)	Blaguš
16.	Slaptinci (gasilski dom)	Slaptinci

OGLAS

ProjTom d.o.o.
Drakovci 63, 9243 Mala Nedelja
PE: Sveti Jurij ob Ščavnici

PROJEKTIRANJE, IZDELAVA PROJEKTOV
GRADBENIH KONSTRUKCIJ, NADZORI,
INŽENIRING, TEHNIČNO SVETOVANJE

GSM: +386 (0)41 349 932 - Tomi
GSM: +386 (0)31 334 245 - Ivo
E-mail: tomlav.perko@siol.net

Prednovoletni sprejem pri županu in podelitev priznanj za pomembne dosežke

Na prednovoletnem sprejemu, ki je potekal 8. decembra v Kulturnem in upravnem središču, sta župan Miroslav Petrovič in podžupan Ivan Fras podelila priznanja 11 posameznikom ali društvom, ki so v iztekajočem se letu dosegli izjemne rezultate na državnem oz. evropskem nivoju ali celo v svetovnem merilu.

V spremljevalnem programu, ki ga je povezovala v. d. direktorice OU Melita Muhič, je nastopilo veliko mladih glasbenikov Glasbene šole Gornja Radgona, in sicer Komorna skupina glasbene šole (učenke oddelka Petje), Eva Kurbos s flavto, Primož Pelcl s klavirsko skladbo, kitaristka Tamara Šijanec, Ana Krajnc, ki je Snežni valček zaigrala na diatonično harmoniko, klarinetist Kamilo Kronvogel, Sonato za tri flavte so odigrale Eva Kurbos, Zala Fras in Klara Šoštarič. Program sprejema so popestrili tudi gostje večera: plesalci plesne šole Zeko, ki so občinstvu predstavili breakdance, ter Ljubiteljska gledališka skupina Zgrebaši, kateri so gledalce nasmejali s skečem.

Priznanja župana za posebne dosežke so prejeli:

MIHAEL KUKOVEC

Mihael Kukovec je osvojil naslov državnega prvaka v lovu rib s plovcem, v kategoriji U- 20. Mihael je član ribiške družine Radgona, Temeljne enote Videm. Z ribolovom se ukvarja že od mladosti, tekmovali pa je začel pred sedmimi leti. In to leto mu je spet uspelo postati državni prvak v svoji kategoriji. Tekmovanje je potekalo na Šmartinskem jezeru, 10. in 11. 6. 2017, na novi tekmovalni trasi, katerega je organizirala Ribiška družina Celje. Dva dni je zmagal v svojem sektorju, kar je zadostovalo za osvojitve naslova državnega prvaka.

KARL VRBNJAK

Karl Vrbnjak je 25. 5. 2017 na veteranskem državnem prvenstvu, ki je potekalo v Radencih, osvojil 2. mesto in postal torej državni podprvak v svoji kategoriji, v teku na 21 km, torej na polmaratonu. 1. mesto se mu je izmuznilo le za borih 7 sekund. Karl tekmuje tudi v sklopu Štajersko- Koroškega pokala, kjer je letos v veteranski konkurenci zasedel 2. mesto, udeležil pa se je skupno 13 tekov. Tudi v preteklem letu je osvojil naziv državnega podprvaka v polmaratonu.

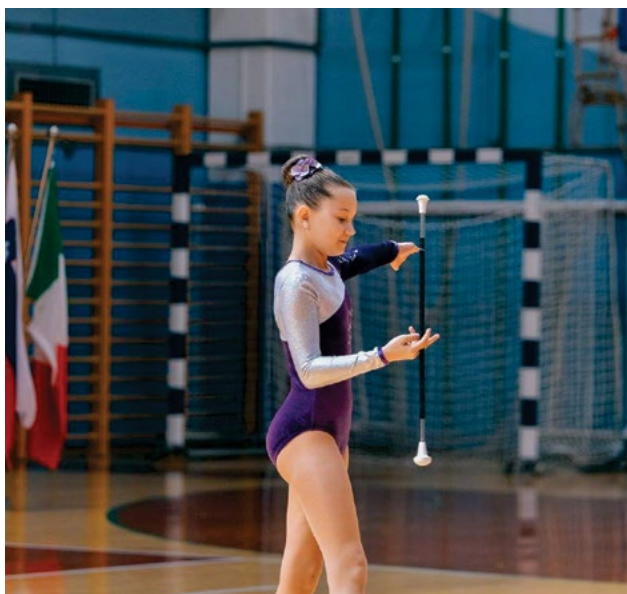
ELIAS – MIRKO LJUBEC

Elias – Mirko je član Plesne šole ZEKO iz Murske Sobotice in je v letu 2017 v plesni zvrsti breakdance osvojil 3. mesto na državnem tekmovanju, 3. mesto na evropskem prvenstvu na Poljskem in 2. mesto na svetovnem prvenstvu na Danskem. Elias – Mirko je s svojimi odličnimi rezultati poznan že tudi iz prejšnjega letoletnega sprejema, ko je prav tako bil prejemnik županovega priznanja.

NINA NOVAK

Nina Novak je osvojila »naslov državne prvakinja v twirlingu«, v kategoriji solo – novinci – 12 let. Nina se je lani prvič pridružila tekmovalni sezoni v twirlingu. Pod vodstvom trenerke Katarine Vrzel je v Twirling klubu Sv. Jurij ob Ščavnici pridno trenirala celo šolsko leto. 22. in 23. aprila 2017 v Športni dvorani v Luciji, na 21. državnem prvenstvu v twirlingu, se je tako prvič imela možnost pokazati na tekmi, kot novinka. Pokazala je svoje znanje in pogum, ki ga je pridobila v sezoni. Ves trud in trdo delo je bilo poplačano, saj je v kategoriji svoje delo odlično opravila in dobila zlato medaljo.

MARTINA ŠIJANEC IN BARBARA KAUČIČ

Martina Šijanec in Barbara Kaučič sta s slovensko žensko reprezentanco dodgeballa, avgusta letos, v mestu Glasgow na Škotskem, na 8. evropskem prvenstvu, osvojili 3. mesto. Obe sta bili članici tako ženske, kot tudi mešane ekipe. Izmed 11-ih nastopajočih reprezentanc v ženski konkurenci in 14-ih v mešani, sta obe ekipi opravili odlično delo. Kljub maloštevilčni zasedbi (ekipi je sestavljalo namreč le 13 igralcev), je mešana ekipa osvojila »nehvaležno« 4. mesto. Slovenija na evropskih prvenstvih ni novinka, saj je bilo to zanjo že 6. prvenstvo; tudi lani je namreč ženska ekipa v Parizu osvojila bronasto odličje. In kar je velik uspeh za obe ekipi, je tudi to, da sta si na letošnjem evropskem prvenstvu priborili vstopnici za svetovno prvenstvo, ki bo potekalo prihodnje leto v New Yorku, v znamenitem Madison Square Gardenu.

JANEZ ČUČEK

Janez Čuček je osvojil naziv »Najbolj skrbni lastnik gozda Območne enote Murska Sobota v letu 2016«. Zavod za gozdove Slovenije vsako leto izbere 14 najbolj skrbnih lastnikov gozdov v Sloveniji in jim podeli priznanja. Skrbno, učinkovito in varno gospodarjenje z gozdom je ključno za ohranitev gozda, kot našega največjega naravnega bogastva. Namen izbora najbolj skrbnih lastnikov gozdov in podelitev priznanj je promocija dobrega gospodarjenja v zasebnih gozdovih in tesnega sodelovanja lastnikov gozdov z javno gozdarsko službo. Prejemniki priznanj so ambasadorji, ki svoje znanje, dobro voljo in primeren odnos do gozda predstavljajo ne le v javnosti, ampak tudi v lokalnem okolju. Revirni gozdarji Območne enote Murska Sobota so bili soglasni in Janeza Čučka predlagali za podelitev priznanja, na podlagi že navedenega in še tesne življenjske povezanosti z gozdom, zagotavljanja strokovne izvedbe del v gozdu, spoštovanja večnamenske vloge gozda, zaščite in obnove le-tega, skrbi za ustrezno varnostno opremo pri delu v gozdu ter nenehnega dodatnega izobraževanja. Podelitev poteka od leta 1999, bila je torej že 18. zapovrstjo. Priznanje pa je prejel 23. 11. 2016, v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani.

PRIMOŽ SLEKOVEC

Primož Slekovec je z letošnjim koncem šolskega leta pridobil naziv Zlati maturant, in sicer na Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer, smer predšolska vzgoja. Od možnih 23 točk je dosegel odličnih 22 točk. Z novim študijskim letom pa nadaljuje svoje izobraževanje predšolske vzgoje na Pedagoški fakulteti. Primož je komunikativen, ustvarjalen, aktivno se vključuje v vse dejavnosti, ki se odvijajo v vrtcu. Ima zelo pozitiven odnos do otrok in zaposlenih, otroci so ga hitro sprejeli medse in ga imajo zelo radi; hitro se vživi v otrokovo počutje in razpoloženje,...v preteklosti je igral roket, še vedno pa aktivno zelo dobro igra nogomet za NK Slatina iz Radencev.

URŠKA KURBOS

Urška Kurbos je v mesecu juliju z odliko zaključila magistrski študij II. stopnje, iz smeri glasbene umetnosti, na Visoki šoli za glasbo, teater in medije v Hannovru, v Nemčiji in pridobila naziv magistrica akademska glasbenica trobentačica. Po uspešno opravljenem sprejemnem izpitu, tam nadaljuje tudi solisitčno- podiplomsko izobraževanje. Ker je nje-

na prioriteta igranje v orkestru, se redno udeležuje razpisanih avdicij. Tako je v mesecu oktobru, ob močni konkurenci 44-ih kandidatov zmagala na avdiciji orkestrske akademije v simfoničnem orkestru bavarskega radia- Symphonie Orchester des Bayerischen Rundfunks ter se tako z mesecem januarjem, za 2 leti odpravlja na prakso v München, kjer bo koncertirala s tem orkestrom. Gre za odličen orkester, ki mu dirigirajo različni, svetovno znani dirigenti in letno izvede številne, svetovne turneje.

FOLKLORNO DRUŠTVO SV. JURIJ OB ŠČAVNICI

Društvo je v letošnjem poletju doseglo državno raven. Do tega uspeha jih je pripeljal že nastop na območnem srečanju odraslih folklornih skupin, nato pa še na regijskem srečanju, ki je potekalo v Mariboru. Na državnem srečanju, ki je potekalo 23. 7. 2017, v Beltincih, se je predstavilo 6 skupin, ki dosejajo državno raven, druga skupina 6-ih skupin pa se je predstavila oktobra v Žalcu. Tako so bili naši plesalci folklorne uvrščeni med najboljše skupine v državi, k čemur je vsekakor pripomoglo dobro delo v skupini prav vseh sodelujočih plesnih parov.

DRUŠTVO PODEŽELSKE MLADINE SV. JURIJ OB ŠČAVNICI

Ekipa Društva podeželske mladine Sveti Jurij ob Ščavnicah se je uvrstila na državni kviz, ki pa je letos potekal na domačih tleh naše občine in katerega organizator je bilo prav naše Društvo podeželske mladine. Ekipo, ki so jo sestavljali tekmovalci: Žan Gregorec, Tomaž Vrzel in Rok Lančič je 22. aprila, kljub težkemu boju, ki je potekal vse do 3. kroga, uspela povesti in je dosegla 1. mesto.

Besedilo: Melita Muhič, Klavdija Bec
Fotografije: Arhiv dobitnikov priznanj

Odkritje obnovljene spominske plošče ob 200-letnici rojstva Davorina Trstenjaka

V želji, da bi ponovno oživel spomin na našega rojaka Davorina Trstenjaka, smo ob 200-letnici njegovega rojstva, 19. novembra 2017, organizirali pri Svetem Juriju ob Ščavnici enodnevni znanstveni simpozij in spominsko slovesnost, na kateri je bila ponovno odkrita in blagoslovljena obnovljena spominska plošča na njegovi rojstni hiši. Številni navzoči so s svojo prisotnostjo počastili spomin na tega pomembnega Slovenca.

Davorin Trstenjak je bil duhovnik, leposlovec, mitolog, etimolog, zgodovinar, liberalno-katoliški publicist ter prvi predsednik Društva slovenskih pisateljev. Rodil se je 8. novembra 1817 v Kraljevcih, kmetu Antonu in Mariji, rojeni Korošak. Umrl je 3. februarja leta 1890 v Starem trgu pri Slovenj Gradcu. Spada v skupino številnih, za slovenski narod, pomembnih rojakov, ki so soustvarjali zgodovino slovenskega naroda. Anton Martin Slomšek, Franc Miklošič, Stan-ko Vraz, Božidar Raič, Radoslav Razlag so nekateri izmed Trstenjakovih sodobnikov in tudi sodelavcev. Spomin na njega je zaradi časovne odmaknjenosti precej zbledel. Danes je malo poznana njegova vloga pri oblikovanju slovenskega narodnega gibanja v 19. stoletju. Vanj se je vključil že kot študent v Gradcu in bil leta 1848 med najbolj vnetimi sodelavci graške Slovenije pri oblikovanju slovenskega narodnega programa, frankfurtskih in dunajskih volitev in tudi pri zbiranju podpisov za Zedinjeno Slovenijo. V naslednjih letih je vzgajal v narodnem duhu in se potegoval za slovensko gledališče in leposlovje. Svoje prispevke je objavljaval v mnogih tedanjih časopisih: Slovenskem narodu, Slovenskem glasniku, Slovenski bčeli, Bleiweisovem koledarju, Zori, Kresu, Slovanu, Danici ilirski in še drugih. Leta 1872 je spodbudil ustanovitev Društva slovenskih pisateljev in postal njegov prvi predsednik. Bil je med ustanovnimi člani Slovenske matice, leta 1872 pa je ustanovil Zoro, časopis za zabavo, znanost in umetnost, z znanstve-

Foto: Ludvik KRAMBERGER

no prilogo Vestnik, ki ga je v letih 1873–74 sam tudi urejal. Prav tako je bil soustanovitelj časopisa Kres, leposlovnega in znanstvenega lista, ki je izhajal od leta 1881 do 1886 v Celovcu. Pisal je humoristična, satirična in novelistična besedila ter pesmi. V svojih številnih člankih in strokovnih prispevkih je obravnaval zgodovino in položaj Slovencev, pisal etnološke in mitološke ter jezikoslovne in etimološke črtice ter razprave.

Za časa življenja in po smrti je bil v slovenski strokovni javnosti zelo cenjen. Na njegovi rojstni hiši v Kraljevcih je bila 6. septembra 1896 odkrita spominska plošča, kot je tedanji časnik Dom in sveta zapisal: »... velezasluznemu pisatelju slovenskemu.« Poleg splošnih podatkov so na ploščo zapisali:

»Kdor za napor in trud bi znal,
In kdo poznal mer trpljenja!
Življenje ti si žrtvoval
Za domovino, znanost, vero.«

Občina Sv. Jurij ob Ščavnici, Župnija Sv. Jurij ob Ščavnici, Pokrajinski arhiv Maribor in Kulturno društvo za zaščito naravne in kulturne dediščine Sv. Jurij ob Ščavnici so temu pomembnemu krajanu v spomin pripravile in izvedle spominsko mašo, znanstveni simpozij ter odkritje obnovljene spominske plošče, ki jo je s slavnostnim nagovorom pospremil minister za kulturo vlade Republike Slovenije Tone Peršak. Na znanstvenem simpoziju so številni zgodovinarji, etnologinja in publicisti zbranim odkrivali pomen Trstenjakovega dela in prizadevanj za slovenski narod. Simpozij je spremljala tudi razstava Davorin Trstenjak v arhivskih fondih Pokrajinskega arhiva Maribor, ki jo je pripravil omenjeni arhiv.

Foto: Ludvik KRAMBERGER

Katja Peršak Hajdinjak

Proslava ob 100-letnici Majniške deklaracije

Eden najvidnejših dogodkov tega leta je bila prav gotovo obeležitev 100-letnice Majniške deklaracije. Dogodek je bil tudi priložnost za obuditev in ohranjanje spomina na duhovnika, urednika in politika dr. Antona Korošca, rojenega v Biserjanah (v dunajskem parlamentu je prav on prebral deklaracijo v imenu južnoslovanskih poslancev).

Slovesnost se je odvijala v nedeljo, 28. maja 2017, ko je bila tudi sv. maša, ki jo je daroval kardinal dr. Franc Rode. V pridigi je spregovoril o majniški deklaraciji ter o politiku in duhovniku dr. Antonu Korošču.

Po maši je pred cerkvijo potekala osrednja proslava, katere so se udeležili številni gostje, med njimi tudi predsednik Republike Slovenije Boris Pahor. Udeležence proslave, ki jo je vodila Katja Peršak, s kulturnim nastopom pa so jo popestrili jürjovška pihalna godba, dijaki Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer in Folklorno društvo Sv. Jurij ob Ščavnici, je najprej pozdravil župan Miroslav Petrovič. V svojem nagovoru je med drugim dejal, da je Majniško deklaracijo pri Sv. Juriju podpisalo 1666 žensk. Izrazil je zadovoljstvo, da je proslavljanje tega jubileja potekalo v Koroščevem rojstnem kraju, ter se zahvalil vsem, ki so sodelovali pri pripravi tega pomembnega dogodka. Zahvali se je tudi kardinalu dr. Francu Rodetu za darovano mašo in udeležbo na proslavi, ter slavnostnemu gostu, predsedniku RS Borutu Pahorju, da se je odzval povabilu. Pred pričetkom proslave je skupina vojaške garde Slovenske vojske pri spomeniku dr. Antona Korošca položila venec.

Slavnostni govornik predsednik RS Boris Pahor je poudaril pomen Majniške deklaracije iz leta 1917 ter

Foto: Ludvik KRAMBERGER

tudi Majniške deklaracije, ki jo je ob dogodkih osamosvojitve Slovenije na Prešernovem trgu v Ljubljani pred množico obiskovalcev prebral pesnik Tone Pavček. Ob tej priliki je predsednik Boris Pahor županu Miroslavu Petroviču izročil simbolično spominsko darilo – slovensko zastavo. Po končani proslavi so se

Foto: Ludvik KRAMBERGER

udeleženci odpravili k rojstni hiši dr. Antona Korošca v Biserjane. Tam so v kulturnem programu, nastopali učenci OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici in 95 letna domačinka iz Slaptincev – Ivanka Belec, ki je deklamirala pesem o Korošču in za svoj nastop prejela bučen aplavz. O pomembnem rojaku je pred odprtjem spregovoril dr. Feliks J. Bister, velik poznavalec biografije dr. Antona Korošca. O zamisli in izvedbi tega projekta je spregovoril Franci Čuš – predsednik Kulturnega društva za zaščito naravne in kulturne dediščine Sv. Jurij

Foto: Ludvik KRAMBERGER

ob Ščavnici. Kot je dejal, je bila ideja realizirana s pomočjo občine in društva. Po kratkih nagovorih so spominsko sobo s simbolnim rezanjem traku odprli predsednik RS Borut Pahor, župan Miroslav Petrovič in lastnica hiše Alenka Ketiš, v kateri se je rodil dr. Anton Korošec. V sobi so razstavljeni številni predmeti, ki spominjajo na tega »velikana iz prleških Aten«. Spominsko sobo je ob župniku Boštjanu Ošlaju blagoslovil kardinal dr. Franc Rode.

Ludvik Kramberger

Odprtje muzeja društva Oldtimer Stara Gora

V soboto, 2. septembra 2017, je v Bolehnečicah potekalo veliko slavlje, saj je Društvo Oldtimer pripravilo svečano odprtje muzeja. Otvoritev se je pričela z nastopom jürjovške pihalne godbe, ki je s svojim igranjem popestrila program. Otvoritve so se udeležili tudi minister za kulturo Republike Slovenije Tone Peršak, predsednik Starodobnih vozil Slovenje Janez Uratnik, podžupan Ivan Fras, domači župnik Boštjan Ošlaj in duhovni pomočnik Mirko Rakovnik. Prišli so tudi gostje iz Madžarske in Hrvaške.

Foto: Ludvik KRAMBERGER

Navzoče je najprej nagovoril predsednik društva Oldtimer Stara Gora Alojz Slekovec, ki v svojem nagovoru predstavil kratko zgodovino društva, s posebnim poudarkom na ureditvi muzeja na stari opuščeni kmetiji v Bolehnečicah. Svoj nagovor je začel z besedami: »Pisalo se je leto 2004; 14. maja smo se zbrali na ustanovnem obnem zboru z željo, da ustanovimo društvo, ki bo ohranjalo tehnično in kulturno dediščino. Ves ta čas smo si želeli, da bi imeli lastne prostore, v katerih bi uredili muzej, saj so nam naši člani in vaščani ponujali razna stara orodja in tudi stare stroje ter

Foto: Ludvik KRAMBERGER

vozila. Leta 2013 se nam je ponudila prilika, da lahko v Bolehnečicah kupimo večje gospodarsko poslopje, v katerem bi uredili muzej...«. Želje društva so se uresničile, saj so v januarju 2014, že odkupili kmečko domačijo, kjer je sedaj urejen muzej, kakršnega ni daleč naokoli. Tisti, ki smo si muzej in zbirko ogledali, lahko rečemo, da je ureditev muzeja velikansko delo društva, se pravi članov društva Oldtimer Stara Gora. Povedal je še, da je bilo ob urejanju Muzeja opravljenih več kot 20.000 prostovoljnih ur članov društva. Poudaril pa je, da bi ne zmogli vsega tega, če ne bi imeli podpore številnih sponzorjev in tudi občine Sv. Jurij ob Ščavnici.

Mirku Rakovniku, opravil župnik Boštjan Ošlaj. Trak ob odprtju Muzeja so svečano prerezali minister Tone Peršak, župan Miroslav Petrovič, predsednik Starodobnih vozil Slovenje Janez Uratnik in predsednik društva Alojz Slekovec. Sledil je ogled Muzeja, v katerem pa je prepovedano fotografiranje razstavljenih predmetov. Slavlje se je nadaljevalo ob druženju, kjer je bilo poskrbljeno z jedačo in pijačo, za dobro voljo pa je skrbel ansambel Domači veseljaki. Za udeležence prireditve je bil na voljo tudi srečelov.

Ludvik Kramberger

Obnovljena vaška kapela v Grabonošu

V začetku septembra so v Grabonošu priredili slovesnost, na kateri so blagoslovili obnovljeno vaško kapelo. Kapela s tremi nišami, v katere je ljudski umetnik Vlado Klobasa naslikal Sveto družino, Sv. Jurija in Sv. Frančiška, je bila postavljena 1795. leta. Župnik Boštjan Ošlaj je pohvalil vaščane, ki so za obnovo zbrali potrebna sredstva, ter da za kapelo tako lepo

Foto: Ludvik KRAMBERGER

skrbijo. Obiskovalce sta nagovorila tudi župan Miroslav Petrovič in občinska svetnica Marjana Kocmut. Za dober bograč sta poskrbela »kuharja« Marjan Kšela in Simon Šipek. Pogostitev je pravzaprav predstavljala eno samo prijetno druženje vaščanov Grabonoša.

Ludvik Kramberger

PGD Bolehnečici ima novo gasilsko vozilo

To leto je za PGD Bolehnečici še posebej pomembno, saj so v juniju svojemu namenu predali novo gasilsko vozilo GVM-1. Slovesnost je vodila Breda Žunič, prisotnih je bilo veliko gasilcev in drugih gostov.

Foto: Franc ŠTUHEC

Proslava se je pričela s parado domačih in gostujočih gasilcev s prapori. O tej pridobitvi je spregovoril predsednik Branko Senčar, ki je nanizal nekaj podatkov o zgodovini gasilskega društva in nabavi novega gasilskega vozila. Ob tem se je zahvalil občini za izdatno pomoč, ter vsem, ki so prispevali sredstva za nabavo vozila. Gasilce in druge udeležence slovesnosti, je pozdravil župan občine Miroslav Petrovič, kratkem nagovoru, čestital gasilcem ob tej za njih pomembni pridobitvi.

Spregovoril je tudi predsednik GZ Sv. Jurij ob Ščav-

Foto: Ludvik KRAMBERGER

nici Anton Klemenčič, ki je gasilcem prav tako čestital za to pridobitev. Vozilo je, ob pomoči Mirka Rakovca, blagoslovil domači župnik Boštjan Ošljaj. Ob tej priliki je gasilcem, ki s svojo humanitarno dejavnostjo pomagajo ljudem v stiski, čestital, in jim zaželel, da bi vozilo čim manj uporabljali v gasilskih intervencijah.

Foto: Franc ŠTUHEC

Ključke vozila je predsedniku društva Branku Senčarju izročil župan Miroslav Petrovič. Iz rok predsednika pa jih je prejel poveljnik Srečko Šijanec, ki jih je izročil vozniku vozila Aljažu Žuniču.

Sledila je podelitev zahval in priznanj za darovalce, ki so prispevali sredstva za nabavo novega gasilskega avta. Med temi je znatni znesek prispevala Občina Sv. Jurij ob Ščavnici, ki skrbi za razvoj gasilske dejavnosti.

Ludvik Kramberger

Foto: Franc Štuhec

70 let PGD Sovjak

Osrednja proslava se je odvijala v soboto, 3. junija, pri gasilskem domu v Sovjaku. Na proslavi, ki jo je vodila Patricia Fras, se je zbralo veliko gasilcev iz sosednjih društev, krajanov in gostov. Med njimi so bili poveljnik regijskega gasilskega sveta za Pomur-

Foto: Ludvik KRAMBERGER

je Dušan Utroša, predsednik GZ Sv. Jurij ob Ščavnici Anton Klemenčič in župan občine Sv. Jurij ob Ščavnici Miroslav Petrovič. Cenjena gosta sta bila tudi častni predsednik PGD Sovjak Ivan Kocuvan in edina živeča ustanovna članica društva 85-letna Tinka Bolkovič. Slovesnost se je pričela z mimohodom gasilcev z gasilskimi prapori, katere so na platoju pred gasilskim domom, kjer se je odvijala proslava, pozdravili Predsednik društva Ivan Fras, župan Miroslav Petrovič, Anton Klemenčič in Dušan Utroša. Proslava je s svojim kulturnim nastopom obogatila domača pihalna godba in otroci iz Sovjaka, katere je vodila Mojca Fras.

Ivan Fras je v uvodnem nagovoru med drugim dejal: »Na pobudo krajanov je bil sklican ustanovni občni zbor dne 10. 7. 1947. Na zboru je bilo prisotnih 20 krajanov; izvolili so sedemčlanski upravni ter nadzorni odbor. V ožje vodstvo so bili izvoljeni: Franc Trofenik kot predsednik, Avgust Kurbus za poveljnika, Franc Hauzer za tajnika ter Janez Horvat za blagajnika.«

Kot je v bilo razbrati iz poročila predsednika, se je društvo borilo, da bi pridobili svoj prostor, kjer bi se lahko sestajali in bi se odvijala gasilska dejavnost. To sta jim omogočila vaščana Sovjaka Ljudmila in Jakob Kreft, ki sta 1970 leta društvu podarila parcelo, na kateri sedaj z veliko opravljenega prostovoljnega dela stoji zgrajeni gasilki dom, ki je ponos sovjaških gasilcev in krajanov. V njem se ob gasilskih dejavnostih odvijajo tudi kulturne prireditve in družabna srečanja. Ob tej priložnosti je spregovoril tudi župan Miroslav Petrovič, ki je gasilcem čestital ob jubileju. Dejal je, da je njihova humana dejavnost neprecenljiva tako za krajanje kot tudi širše.

Ludvik Kramberger

Nov gasilski prapor PGD Selišči – Kupetinci

V tem letu so gasilci PGD Selišči – Kupetinci pripravili slovesnost, na kateri so razvili nov društveni prapor. Prireditve so se udeležili številni gasilci prostovoljnih gasilskih društev, ki delujejo v okviru Gasilske zveze Sv. Jurij ob Ščavnici, ter gasilci iz prijateljskih društev. Kot gostje so se prireditve udeležili župan občine Sv. Jurij ob Ščavnici Miroslav Petrovič,

predsednik GZ Sv. Jurij ob Ščavnici Anton Klemenčič, predstavniki podjetja Vezenje Ercigoj d.o.o, ki je izdelalo prapor, in domači župnik Boštjan Ošljaj.

Nov prapor je svečano razvil župan in ga predal predsedniku PGD Selišči – Kupetinci Andreju Vrzelu, kateri je ob prisotnosti poveljnika in praporščaka društva izrekel svečano zaobljubo. Nov prapor je blagoslovil domači župnik Boštjan Ošljaj, ki je gasilcem čestital za novo pridobitev. Kot je navada, so se gasilci zahvalili vsem darovalcem, ki so prispevali sredstva za nabavo prapora in ga okrasili z dvaindvajsetimi trakovi ter s sto dvema zlatima žebličkoma.

Foto: Ludvik KRAMBERGER

Gasilce in druge prisotne je nagovoril župan Miroslav Petrovič, ki je poudaril njihovo pomembno poslanstvo, pomagati ljudem. Kot je dejal, se je to izkazalo tudi ob nedavnih neurjih, ki so divjala tudi po občini, kjer so ljudem pomagali gasilci iz gasilskih društev, ki delujejo v občini Sv. Jurij ob Ščavnici. Društvu je čestital tudi predsednik GZ Sv. Jurij ob Ščavnici Anton Klemenčič. Kot je običaj, so v okviru tega slavnja zaslužnim gasilcem in drugim podelili zahvale in priznanja.

Priznanje GZ III. stopnje so prejeli: Slavko Elbl, Alojz Korenjak, Vlado Paldauf in Davorin Vogrinec. Plaketo gasilskega veterana sta prejela Silva Kralj in Anton Postružnik.

Gasilsko odlikovanje Plamenica II. stopnje Jurij Ajlec in Plamenico I. stopnje Roman Paldauf. Priznanje in značko za 70-letno aktivno delo v gasilski organizaciji pa je prejel Jože Paldauf.

Ludvik Kramberger

Martinovanje članov DU Sv. Jurij ob Ščavnici

Martinovanja upokojencev, ki je potekalo v Gostilni Šenekar, se je letos udeležilo 140 članov društva. S svojim obiskom je udeležence počastil tudi župan Miroslav Petrovič, ki je upokojencem ob tej priliki zaželel prijetno druženje.

Za organizacijo prireditve je zaradi bolezenske odsotnosti predsednika Marjana Korelca poskrbela tajnica društva Jožica Korelec. Prireditev je vodil Boris Kovačič, ki je točno ob 11 uri in 11 minut odprl martinovanje. Družabno srečanje se je pričelo z nastopom društvenega pevskega zbora, kateri je ob spremljavi harmonikarja Milana Markoviča zapel nekaj pesmi.

Za dobro voljo je z igranjem harmonike poskrbel tudi

Robi Majerič iz Spodnjih Ivanjcev. Krst mošta je ob pomoči župana Miroslava Petroviča, Borisa Kovačiča, ki je bil boter »moštu«, Antona Nedoka, Jožefa Lančiča in Draga Kšela, opravil »Sv. Martin« – Franc Lančič.

Ludvik Kramberger

Jürjovška godba in njenih 20 let

V Kocbekovi dvorani je v soboto, 2. decembra 2017, potekal koncert Godbe na pihala Sv. Jurij ob Ščavnici, s katerim so godbeniki proslavili 20 let svojega delovanja.

Prireditev, ki sta jo vodili Nastja Hecl in Klementina Vrbnjak, se je pričela z nastopom godbenikov, kateri so se sestavu pridružili ob sami ustanovitvi. Po nekaj zaigranih taktih, pod vodstvom kapelnika Slavka Ahlina, so na oder prišli tudi ostali člani orkestra in izvedli celovečerni praznični koncert. Z domačimi godbeniki so kot gostje zaigrali člani Pihalnega orkestra Gornja Radgona: Gregor Ros, Milan Klemenčič in Franek Radolič.

Med koncertom je bila podana tudi zgodovina nastanka jürjovške pihalne godbe, katere ustanovitev se je odvijala februarja leta 1997 na domačiji Branka Krefta, ki je bil tudi njen prvi predsednik. Dolga leta so vadili v večnamenskih prostorih župnišča, po izgradnji KUS-a pa se pri vajah zbirajo v njim dodeljenih prostorih.

Godbo so v tem času ob prvem predsedniku Branku Kreftu, vodili Milan Ducman, nato ponovno

Foto: Ludvik KRAMBERGER

Branko Kreft, sedaj pa jo vodi Matjaž Rožman. V začetku je godbo strokovno vodil dirigent Matija Kovačič, njegov naslednik pa je Slavko Ahlin, ki je dirigiral tudi slavnostnemu koncertu.

Ves ta čas je jürjovška godba nenehno rastla, tako številčno kot kvalitetno. Danes igra v godbi okrog trideset godbenic in godbenikov. Veseli so, da je v sedanjem

sestavu veliko mladih, ki imajo glasbeno izobrazbo, kar jim zagotavlja tudi kvaliteto igranja.

Kot je v svojem nagovoru povedal predsednik Matjaž Rožman, je njihova glavna dejavnost igranje v godbi, ob tem pa se razvijajo prijateljstva in druženja. To odražajo tudi njihovi nastopi, saj v občini skorajda ne mine dogodek brez nastopa godbe, redno pa se udele-

Foto: Ludvik KRAMBERGER

žujejo tudi revij v organizaciji JSKD, svojo kvaliteto pa preverjajo še na tekmovanjih pihalnih orkestrrov. Lahko se pohvalijo z Zlato Plaketo Vinka Štrucla, ki so jo prejeli leta 2014 na tekmovanju v Ormožu. Obiskovalci, ki so napolnili dvorano, so bili deležni bogatega repertoarja izvajanih sklad, koncert pa je ob spremljavi orkestra, s svojim nastopom in petjem svojih najbolj znanih pesmi obogatil pevec Alfi Nipič. Člane godbe in navzoče v dvorani je pozdravil tudi župan Miroslav Petrovič, ki je dejal, da je njihovo delovanje pomembno kulturno dejanje, saj s svojimi nastopi bogatijo družabne prireditve, z nastopi izven občine pa promovirajo le-to. Godbenikom se je za igranje ob raznih cerkvenih dogodkih zahvalil tudi župnik Boštjan Ošljaj, ter jim zaželel nadaljnega uspešnega delovanja.

Foto: Ludvik KRAMBERGER

Koncert se je zaključil s podelitvijo pisnih in ustnih zahval godbenikom in tistim, ki so zaslužni, da godba deluje. Posebna zahvala je bila namenjena Občini Sv. Jurij ob Ščavnici, Župniji Sv. Jurij, ZKD Sv. Jurij in OI JSKD Gornja Radgona. Župan Miroslav Petrovič pa je godbenikom izročil priznanje občine, predsednica Sveta IO JSKD Gornja Radgona Slavica Kovačič je ob koncu godbi izročila srebrno Gallusovo značko za dvajset let ustvarjanja na glasbenem področju.

Ludvik Kramberger

Zaplešimo v decembru

V sklopu celoletnih prireditev ob 250-letnici šolstva pri Sv. Juriju ob Ščavnici je OŠ v sodelovanju z vrtcem Sonček pripravila še zadnjo, z naslovom Zaplešimo v decembru, ki je potekala 12. decembra v KUS-u. V prijetnem predprazničnem vzdušju so se na odru Kocbekove dvorane v različnih plesnih zvrsteh predstavili otroci plesnega krožka vrtca Sonček, učenci plesnega krožka OŠ, Tija Bračič, Iva Šijanec in Žanet Petek iz Twirling kluba Sv. Jurij ob Ščavnici, baletke Glasbene šole Gornja Radgona in Folklorno društvo Sv. Jurij ob Ščavnici. Program sta povezovali Zala Fras in Manja Perko. Ob koncu se je ravnatelj OŠ Marko Kraner zahvalil vsem sodelavcem, ki so med letom ustvarjali prireditve v okviru pomembne obletnice ustanovitve šole in vrtca. Ob tej priložnosti se je ravnatelj zahvalil tudi vsem donatorjem in Občini Sv. Jurij ob Ščavnici za finančno pomoč pri izvedbi celoletnega programa.

Besedilo in fotografije: Klavdija Bec

Božične želje

Otroško–mladinska skupina znotraj Ljubiteljskega dramskega društva Sv. Jurij ob Ščavnici je pod vodstvom mentorice Sonje Karlo in ob pomoči Nastje Hecl pripravila predstavo Božične želje, s katero so v predprazničnem času še posebej razveselili otroke.

V različnih vlogah so nastopili

Zala Fras, Jan Šijanec, Nika Jurkovič, Nastja Hecl, Lana Brumen, Manja Perko, Lara Rozmarič, Ema Šijanec, Iva Šijanec, Katarina Hebar, Neža Čuš, Urban Čuš, Filip Šijanec, Živa Habjanič in Edvard Sedmak. Med predstavo je na odru zavlado praznično vzdušje, božiček je s pomočjo medvedovega ču-

dežnega zdravila ozdravel in otroci, ki so prišli na predstavo, so se lahko v avli z njim ob koncu tudi fotografirali ter mu zašepetali svoje božične želje. Mame nastopajočih otrok pa so obiskovalce pogostile z domačimi piškoti in čajem.

Besedilo in fotografije: Klavdija Bec

Potomka štiristoletne trte v Sovjaku

Letos je Sovjak in s tem tudi občina Sv. Jurij ob Ščavnici postala bogatejša za potomko štiristo in več let stare trte – modre kavčine iz Lenta, katero je podarila Občina Maribor. Program, ki je spremljal saditev trte, ki je v sklopu Dneva odprtih vrat vinskih kleti potekala v začetku maja ob Čehovi ključaji v Sovjaku, je vodila Breda Žunič. S svojim nastopom jo je popestrila domača pihalna godba in jürjovške ljudske pevke. Dogodek je spremljalo veliko obiskovalcev, med drugim tudi člani Društva generala Maistra, ki jih je vodil predsednik prof. Aleš Arih, ter vinska kraljica Radgonsko – Kapelskih goric Katja Hamler.

Trto so ob že postavljenem latniku, oz. »obrajdah«,

Foto: Ludvik KRAMBERGER

posadili Stane Kocutar, ki je gospodar trte na Lentu, župan Miroslav Petrovič in bodoči skrbnik trte Anton Glonar. O novi pridobitvi so spregovorili župan Miroslav Petrovič, predsednik Društva vinogradnikov Radgonsko – Kapelskih goric Milan Kolarič, Stane Kocutar in konzul slovenskega viteškega reda Štefan Pavlinjek.

Župan se je Stanetu Kocutarju zahvalil za podarjeno trto in obljubil, da bo potomka ob dobri oskrbi gospodarja Antona Golnarja dobro napredovala. Prireditve je s prikazom starih obrti popestrilo TD Sv. Jurij ob Ščavnici. S kovačnico se je predstavil kovaški mojster Janez Mir, s pokrivanjem strehe s slamo Tonček Golnar in z izdelavo kolarskih izdelkov edini kolar v občini – Edi Leskovar.

Ludvik Kramberger

BILO JE NEKOČ

V pričakovanju

Narava je odložila svoje pridelke. Človek jih je pospravil na varno, da bo pozimi imel hrano. Prvi sneg je že pobelil naravo in osamelo jabolko se ziblje na veji in kljubuje mrzlemu vetru.

Približuje se prva adventna nedelja. V cerkvi pripravljajo adventni venec iz smrekovih vej. Nanj obesijo štiri vijoličaste trakove in pritrdijo štiri sveče. Tudi po domovih pripravljajo venčke. Nekateri jih obešajo na vhodna vrata. Ljudje postajajo prijaznejši. Nekateri pričnejo s postom. Med ljudmi zavlada neka milina in vse je v pričakovanju.

Sv. Barbara

Četrtega decembra praznuje god Sv. Barbara. Na vasi je mnogo otrok, zima je dolga. Zato se je na dan Sv. Barbare ohranil običaj, da so otroci lahko šli od hiše do hiše in voščili za Sv. Barbaro. Ko so otroci vstopili v hišo, so najprej pozdravili, nato so poiskali varen kraj, nekateri so sedli pod klop ali mizo. Nato so na ves glas govorili: »Mi smo prišli po Barbari in vam želimo, da ne bi imeli plantave kobile, da ne bi imeli daleč k mlinu in da bi imeli vsega obilo. Nam pa nekaj dajte in v hlev nas zaprite«. Potem je gospodar obdaroval otroke z jabolki, suhimi sadjem, orehi ali pa tudi s klobaso. Otrok seveda niso zaprli v hlev, ampak so še naprej veselo obiskovali sosednje hiše po vasi.

Sv. Miklavž

Drugi zanimiv svetnik, posebej priljubljen med otroci, je bil Sv. Miklavž. Na predvečer Sv. Miklavža so otroci hiteli z opravili zunaj hiše in v hlevu. Ko se je zvečerilo, se je v otroke naselil nemir, lahko bi tudi rekli, da celo strah. Vedeli so, da jih bo ta večer obiskal Sv. Miklavž s parklji. Ko se je zvečerilo, se je zaslišalo zvenenje in ropotanje verig, ki so jih nosili parklji. Nato je zaropotalo po vratih. Vsa družina je bila zbrana ob mizi, na kateri je brlela petrolejka. Svetloba, ki je prihajala od petrolejke, je risala spreminjajoče se figure po zidu. Od štedilnika je prihajala prijetna toplota. Dišalo je po kuhanem mleku. V tako idilično kuhinjo je vstopil Sv. Miklavž. Pred vrati se je priklonil, saj je bila škofovska kapa prevelika in Miklavž se je bal, da bi jo izgubil, kajti takrat bi ga otroci prepoznali. Z globokim glasom je vprašal: »Ali imate pri hiši kaj otrok? So pridni? Znajo moliti? Hodijo k sv. maši?« Otroci so v en glas odgovarjali pritrdilno, nato so zmolili molitve, katere poznajo in se trudijo odgovarjati. Kajti če se jim kaj zalomi, vedo, da jih zunaj čakajo parklji, ki jih lahko odnesejo. Za molitev in odgovore, je Sv. Miklavž otroke skromno obdaril in jim obljubil, da jih bo drugo leto spet obiskal.

Sv. Lucija

Tretja svetnica, ki obdaruje otroke, je Sv. Lucija, ki praznuje 13. decembra. Ker so kmetje v tem času že zredili prašiče, so skoraj pri vsaki hiši imeli domači praznik – koline. Gospodar je naskrivaj shranil svinjske oči. Zvečer so se tri ženske oblekle v bele obleke. Tudi glavo so imele pokrito z belim ogrinjalom z izrezo za oči. V rokah so nosile krožnik, na katerem je bilo pas svinjskih oči in vilice. Tako so na predvečer Sv. Lucije te ženske hodile od hiše do hiše. Otroci pa so s Sv. Lucijo molili za dober vid. Tudi straži so sodelovali pri molitvi. Sv. Lucija po navadi ni nosila darov.

Božični dnevi

Dva dni pred božičem smo šli v gozd nabirat mah za jaslice. Tudi smreko smo iskali po gozdu. V tistem času je bila snežna odeja debela, zato smo drevo najprej otresli in nato ocenili, če je lepo raslo, pomembno je bilo, da je imelo razve in lepo razporejene veje. Na sveti večer smo jo prinesli v »prednjo« sobo, ji namestili podstavek

in jo s toplino v srcu začeli krasiti. Na smreko smo obešali domače kekse, orehe – povite v svetleči papir, smrekove storže ter bombone, zavite v zlati papir. Pod smreko smo postavili jaslice. Bile so že zelo stare in izrezane iz kartona ter v enem kosu. Na vrhu jaslic je pisalo GLORIA. Ob jaslice smo postavili svečo. Vsa družina je pokleknila pod jaslice in molila. Zapeli so tudi Sveto noč. Nato je gospodar vzel borovnico, ki se je sušila na peči. S prižgano je kadil po hiši in hlevu, gospodinja pa je z žegnano vodo škropila za njim. Dan pred božičem je bil strogi post, tako otroci niso smeli jesti niti keksov, ki so jih obešali na Betlehem. Nato je bilo bedenje ob novorojenem Jezusu do 23 h. Takrat so se zunaj začeli zbirati vaščani in skupaj so odšli k polnočnici v farno cerkev. Na božični dan po prihodu od svete maše se je družina zbrala pri svečanem kosilu. Popoldan se ni smelo na obiske. Šele na Štefanovo je bilo dovoljeno obiskati sorodnike.

Nedolžni otročiči

Na dan »pametive« – 28. decembra – so otroci rano vstali. V roke so vzeli doma pletene »korbače«, ki so jih gospodarji pripravili že prej. Šli so od hiše do hiše. Na ta dan so smeli natepsti starejše. Ko so vstopili v hišo, so lepo pozdravili. Najprej so narahlo natepli gospodarja in zraven povedali izročilo: »zdрави bote, friški bote, pa v nedelo k meši hote!«. Ko so natepli vse člane družine, so otroci izrekli še voščilo ob prihajajočem novem letu, gospodinja pa jih je obdarila s kovanci.

Sv. Trije Kralji

Šestega januarja praznujemo prihod Sv. Treh Kraljev. Zvečer se je na podboje vrat napisalo z žegnano kredo letnice in začetne črke imen treh kraljev, npr. 20 G+M+B 17. Fantje so si naredil krone in se ogrnili s plašči. V rokah so nosili zvezdo repatico ter peli pod oknom pesem o Treh Kraljih. Ljudje so jih povabili v hišo, jih pogostili in jim v dar dali klobase.

Svečnica

Ne svečnico smo nesli sveče k žegni – blagoslovu pri sv. maši. Dopoldan ali dan prej so običajno prišle tri ženske, ki so zraven nosile Marijo ... jo položile v hiši na mizo, poklekile ter zapele o »Mariji Svečenski«. Tudi tem pevkam se je dalo nekaj denarja. Potem pa smo lahko pospravili smreko in jaslice za naslednje leto. S tem smo zaključili praznovanje božičnega časa.

**Zapisal: Jože Tišler,
Prleška krhlenka**

Naslikal: Jože Tišler

SPOMIN

V snegu iščem spomine.
Vsaka snežinka je življenja utrinek.
Iščem sanje,
ko mislil sem, da vse lepo nikdar ne mine.
Daleč čez planjave korak usmerim v snežno gaz.
Da najdem te, moj spomin,
srce mi dalo je ukaz.

Milijon snežink,
spominov mnogo več.
Ne najdem te, si le spomin v srcu,
a srečal ne bom te nikdar več.

*Boštjan Petučnik, pesniška zbirka Sledi
zahajajočega sonca*